

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/17/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114233879
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8114233879.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: Promont, spol. s r.o. Prešov, Pod Táborom 2793/13, 080 01 Prešov, IČO: 31 722 989, zastúpeného spoločnosťou PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r.o., Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 36 492 086, proti žalovanému: E. R. Z., nar.: XX.XX.XXXX, C. XX, XXX XX Q., zastúpenému JUDr. Máriou Jenčovou, advokátkou, Hlavná 111, P.O. BOX 265, Prešov, o 17.895,42 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 13C/313/2015-72 zo dňa 20.02.2018 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a vyslovil, že žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Rozhodol tak o žalobe, ktorú žalobca súdu doručil 30.12.2014, a ktorou sa domáhal zaviazat' žalovaného zaplatiť mu sumu 17.895,42 eur s príslušenstvom. Žaloba bola odôvodnená tým, že žalobca na základe objednávky žalovaného poskytol mu plnenie - výkon stavebných prác na akcii: „Rekonštrukcia ústredného vykurovania v rodinnom dome odporcu E. R. Z. v Q. na ul. C. č. XX - ústredné vykurovanie - solár“ v dohodnutom rozsahu podľa rozpočtu prác a dodávok, ktoré následne vyfakturoval faktúrou č. D zo dňa 21.10.2014, splatnou dňa 04.11.2014 na sumu 17.895,42 eur s DPH. Ako dôkaz žalobca predložil faktúru, rozpočet a súpis vykonaných prác za obdobie 01.10. až 22.10.2014. Podľa tvrdenia žalobcu žalovaný faktúru neuhradil. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, uviedol, že nikdy u žalobcu žiadne práce ani dodávky neobjednal a na jeho dome sa nevykonávali práce ani v roku 2014, ani v roku 2013, ani v roku 2012. V ďalšom podaní žalovaný uviedol, že žalobca vykonal u neho ako občana spotrebiteľa práce v roku 2010, ktoré boli vykonané a odovzdané podľa zápisu dňa 04.11.2010. Od uvedenej doby žalobca uňho na jeho rodinnom dome nevykonával žiadne práce. Tiež skonštatoval, že všetky vzájomné vzťahy boli vysporiadané v čase dodania a odovzdania prác v roku 2010. Keďže práce boli ukončené a odovzdané v roku 2010, vzniesol námietku premlčania.

2. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 100 ods. 1; § 101; § 107 ods. 1, 2; § 451 ods. 2; § 458 ods. 1; § 631 a § 632 Občianskeho zákonníka zistil, že žalobca sa domáha úhrady za dodané plnenie, ktoré dodal do domu žalovaného, a to v roku 2010 /práce popísané v listine s označením zápis o odovzdaní budovy alebo stavby (alebo jej dokončenej časti)/, pričom všetky práce uvedené v zápise o odovzdaní boli vykonané a odovzdané dňa 04.11.2010. V konaní však nebolo

preukázané (a vlastne ani riadne tvrdené) na základe čoho, teda na základe akej konkrétnej dohody či zmluvy (zahŕňajúcej aj rozsah diela a cenu za jeho vykonanie) koho a s kým sa tak stalo. Žalobca síce v žalobe tvrdil, že plnenie - výkon stavebných prác dodal „v dohodnutom rozsahu podľa rozpočtu prác a dodávok“ (k čomu však predložil iba ním dodatočne v roku 2014 vyhotovený rozpočet), a že mal údajnú dohodu so žalovaným, že to mal zaplatiť neskôr, žalovaný však takúto dohodu, na základe ktorej by bol žalobca oprávnený (v spojení s plnením do jeho domu) žiadať za to od neho neskôr sumu 17.895,42 eur poprel, a bolo preto vecou žalobcu, aby takúto dohodu (zahŕňajúcu dohodu o rozsahu, cene a dojednanom čase úhrady diela) preukázal, čo sa však nestalo.

3. Žalovaný v konaní nijako nepreukázal, že by vzťahy medzi žalobcom a žalovaným, súvisiace s týmto plnením v roku 2010, mali byť medzi nimi (bližšie nešpecifikovaným spôsobom) už vysporiadané. Vzhľadom na to a vyššie uvedené všeobecné skutkové tvrdenia, ktorými žalobca vymedzil predmet tohto konania, by tak tento ich vzťah medzi nimi a žalobcom tvrdená povinnosť úhrady žalovaného v prospech žalobcu mohli byť posúdené (vyplývať) buď len 1. podľa (z) právneho režimu úhrady ceny za dielo (ak bola medzi nimi uzavretá dohoda resp. zmluva o dielo, v zmysle ktorej mal žalovaný žalobcovi určitú sumu zaplatiť), alebo 2. v rámci (z) režimu vydania bezdôvodného obohatenia (ak žalobca toto plnenie žalovanému dodal bez platnej dohody resp. zmluvy o dielo, zahŕňajúcej aj platné dojednanie o cene, a vzťahy medzi nimi by vzájomnou dohodou neboli vysporiadané inak). V oboch týchto právnych režimoch však právo žalobcu na úhradu požadovanej sumy 17.895,42 Eur podlieha premlčaniu, a keďže sa ho (premlčania) žalovaný dovolal, bolo potrebné sa prioritne zaoberať jeho námietkou premlčania, pretože ak je toto právo premlčané, nemožno ho veriteľovi priznať.

4. Poukázal na ustálenú súdnu prax (R/29/1983), z ktorej vyplýva, že ak dlžník vznesenie námietku premlčania, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať a žalobu v takomto prípade zamietne bez toho aby skúmal, či uplatňované právo veriteľa existuje alebo nie. Vychádza sa pritom z princípu procesnej ekonómie - úspornosti, že ak je uplatnené právo - pohľadávka skutočne premlčaná, bola by žaloba aj tak zamietnutá.

5. V ďalšom sa zaoberal pojmom premlčanie, ktoré je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou premlčania. Jeho zmyslom je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Uplynutím premlčacej doby totiž právo nezaniká, iba sa oslabuje. Jeho účelom je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby neistota v právnych vzťahoch netrvala po neprimeraný čas, a aby tak povinné osoby aj po časovo neprimeranej dobe neboli nútené plniť povinnosti, alebo ich splnenie preukazovať. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam (vrátane potreby uchovávať k tomu dôkazy) s poukazom na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, podľa ktorej práva patria bdelym. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určitým spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tým spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Vznesená námietka premlčania nemá za následok zánik samotného práva, dlžníkom účinne vznesená námietka premlčania však bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva. Hlavnou funkciou premlčania je uľahčiť obranu povinného subjektu proti právam, ktoré trvali dlho, a preto často možno predpokladať, že už zanikli. Za bežných okolností nemožno spravodlivo očakávať, aby povinný po neprimerane dlhý čas uchovával dôkazy, alebo po neodôvodnene, alebo neočakávane dlhej dobe zabezpečoval dôkazy a preukazoval, že jeho povinnosť v uplatnenom rozsahu nevznikla, ale určitým spôsobom zanikla. Podstatou a účelom inštitútu premlčania z pohľadu dlžníka je teda zabrániť dlhodobému trvaniu práv a ich zodpovedajúcich povinností, ktoré môžu byť, najmä pokiaľ ide o ich dokazovanie, spojené s neistotou, pochybnosťou a spornosťou, a tým aj prípadnými zložitými súdnymi spormi (poukázal na Občiansky zákonník autorov Vojčík P. a kol., vydaný v Bratislave Iura Edition 2008). Zmyslom premlčania a včasného uplatnenia práv je zároveň nútiť veriteľa, aby bezdôvodne neotáľal s uplatňovaním práv a súvisí i s hospodárnosťou konania. Všeobecná premlčacia doba je v zmysle § 101 OZ trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Takýmto dňom sa pritom vo všeobecnosti rozumie prvý deň po tom, keď dlžník svoj dlh nesplnil dobrovoľne a veriteľ môže uplatniť svoje právo voči nemu na súde.

6. Prvoinštančný súd uviedol, že vychádzajúc z tvrdení žalobcu a jeho nejasnej právnej kvalifikácie (ktorá však pre súd aj tak nie je záväzná) vychádzali z právneho režimu úhrady ceny za dodané dielo, žalobca vo vzťahu k zaplaceniu požadovanej sumy za dielo (okrem absencie tvrdení o spôsobe dojednaní konkrétneho rozsahu a ceny diela) nijako netvrdil a ani nepreukázal dohodu o konkrétnom

čase úhrady ceny diela, a v súvislosti s časom úhrady ani (obojsstrannú) dohodu o neskoršej konkrétnej zmene v obsahu záväzku v zmysle ust. § 516 ods. 1 OZ (napr. o odložení, resp. konkrétnej neskoršej splatnosti záväzku). Žalovaný totiž takúto údajnú (žalobcom bližšie nešpecifikovanú) dohodu o neskoršej úhrade ceny diela v celom rozsahu poprel, dokonca tvrdil, že cena diela (ktorej výšku označil aj za neadekvátnu) bola už v minulosti vysporiadaná inak, a žalobca ju (takúto dohodu) nijako nepreukázal. Ak pritom čas plnenia dlhu (úhrady ceny) podľa zisteného skutkového stavu nebol dohodnutý na konkrétny termín, tak mohol byť buď len ponechaný na vôli (v prospech) žalovaného (no v takom prípade, ak by to aj bolo preukázané, by však nebola dôvodná žaloba na plnenie, ale, tak ako to súd naznačil už vyššie, len žaloba na určenie splatnosti dlhu v zmysle ust. § 564 OZ), alebo bol neurčený resp. ponechaný v prospech žalobcu (na jeho vôli). Právna prax pritom vychádza z toho, že pokiaľ splatnosť záväzku nie je stanovená žiadnym právne relevantným spôsobom, premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po vzniku právneho vzťahu (viď R 91/2004, obdobne aj NS SR 1Cdo 197/2009, ale aj R (ČR) 104/2011). Podľa NS SR totiž platí, že „Ak čas splnenia dlhu (záväzku) nebol účastníkmi dohodnutý, ani inak stanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal; veriteľ mohol svoje právo vykonať vtedy, keď mohol (z objektívneho, nie subjektívneho hľadiska) požiadať o plnenie dlhu, t. j. hneď ako dlh vznikol, takže začiatok plynutia premlčacej doby tu nastáva nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu zo zmluvy o pôžičke, pri ktorej nebola dohodnutá splatnosť predmetu pôžičky“ (R 91/2004). Výstižne to pritom (pri rovnakej relevantnej právnej úprave v ČR) vo svojom rozhodnutí vysvetlil NS ČR (sp. zn. 33 Cdo 2634/2008), podľa ktorého „Jelikož občanský zákonník neupravuje otázku ujednaní o splatnosti dlhu ponechaného na vôli veřitele, platí v občanskoprávních vztazích, že veřitel může dlužníka požádat o jeho splnění kdykoliv; z toho pak plyne ten důsledek, že za den rozhodný pro počátek behu promlčecí doby je třeba považovat den, který následuje po vzniku dluhu.“(R (ČR) 104/2011). Súdny teda vychádzajú v podstate z toho, že ak môže veriteľ vyvolať splatnosť dlhu (požiadať dlžníka o splnení dlhu), potom - objektívne - môže svoje právo i vykonať s tým, že iný výklad začiatku plynutia premlčania (viazaný na osobitnú výzvu veriteľa na plnenie) by vlastne znamenal neprípustné posunutie začiatku plynutia premlčacej doby (podľa uváženia veriteľa) na prakticky neobmedzený čas (čo by bolo v zjavnom rozpore s účelom inštitútu premlčania uvedeným v bode 37. a 38. tohto odôvodnenia).

7. Vo vzťahu k úhrade ceny za dodané dielo uzavrel, že ak splatnosť ceny podľa tvrdení žalobcu eventuálne nebola dohodnutá, premlčacia doba na jej úhradu tak začala plynúť dňom nasledujúcim po dodaní plnenia, ktoré bolo podľa zisteného skutkového stavu uskutočnené (resp. vykonané a odovzdané) naposledy dňa 04.11.2010. Najneskôr od nasledujúceho dňa 05.11.2010 tak mohol žalobca požiadať o plnenie dlhu a uplatniť svoje práva aj na súde, a začala tak plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá potom uplynula dňa 05.11.2013, keďže nič nebráni tomu, aby žaloba i výzva na plnenie boli žalovanému doručené naraz (v zhode s vyjadrením žalobcu uvedeným v bode 10. tohto odôvodnenia, podľa ktorého „ak doba splatnosti pohľadávky nebola dohodnutá, môže nastať splatnosť pohľadávky i dňom uplatnenia žaloby na splnenie na súde).

8. Ak by v danom prípade, vychádzajúc zo všeobecných tvrdení (bez preukázania dohody) sa variantne vychádzalo z režimu bezdôvodného obohatenia, teda že plnenie, resp. všetky práce uvedené v zápise o odovzdaní (vykonané a odovzdané dňa 4.11.2010), tak ako to naznačil žalovaný, alebo tak ako by to mohlo vyplývať aj z nedostatku tvrdení žalobcu o dohode o diele, o spôsobe jej uzavretia i jej obsahu, boli zo strany žalobcu do domu žalovaného poskytnuté bez dohody so žalovaným, resp. na základe neplatnej resp. neúplnej dohody so žalovaným (bez dojednania o cene či spôsobe jej určenia a úhrady), a žalobcovi tak mohol vzniknúť nárok na ich vrátenie, resp. na poskytnutie peňažnej náhrady za poskytnuté výkony (vydanie bezdôvodného obohatenia), tak plnenie, resp. všetky práce uvedené v zápise o odovzdaní, boli vykonané a odovzdané najneskôr dňa 04.11.2010, a k eventuálnemu bezdôvodnému žalovanému tak mohlo dôjsť, resp. došlo naposledy najneskôr v tento deň (v posledný deň ich vykonania a odovzdania).

9. Pre vydanie bezdôvodného obohatenia zákon, vychádzajúc z ust. § 107 ods. 1 a 2 OZ ustanovuje kombinované premlčacie doby, a to subjektívnu, ktorá je dvojročná a je viazaná na osobu oprávneného (plynie odkedy sa oprávnený o okolnostiach bezdôvodného obohatenia dozvedel) a objektívnu, ktorá plynie nezávisle od vnímania kohokoľvek o bezdôvodnom obohatení od vzniku bezdôvodného obohatenia a nemožno ju prekročiť, hoci by boli podmienky pre plynutie subjektívnej premlčacej doby. V prípade získania bezdôvodného obohatenia neúmyselne, je objektívna premlčacia doba trojročná, a

ak by bol prospech získaný úmyselne, 10 rokov. V prejednávacom prípade žalobca žiadne skutočnosti svedčiace o úmyselnom bezdôvodnom obohatení vôbec netvrdil.

10. Ak by teda súd v danom prípade variantne vychádzal z režimu bezdôvodného obohatenia, malo by byť pritom zrejmé, že všetky skutočnosti, z ktorých žalobca mohol usudzovať, že došlo k bezdôvodnému obohateniu (ak by to aj bola pravda), mal k dispozícii už v čase jeho vzniku, teda od 04.11.2010, a teda subjektívna 2 ročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť v tento deň a uplynula 04.11.2012, a objektívna 3 ročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia (keďže žalobca netvrdil a ani neuviedol žiadne skutočnosti svedčiace o eventuálnom úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovaného) uplynula (od jeho vzniku) najneskôr 04.11.2013.

11. Žalobca si právo na zaplatenie ceny za dodané plnenie (dielo) uplatnil na súde v tomto konaní voči žalovanému až dňa 30.12.2014 (nesprávne súd prvej inštancie uviedol dátum 04.01.2013), kedy súdu došiel návrh na začatie konania, teda až po uplynutí premlčacej doby a žalovaná strana sa premlčania dovolala, nemohol by preto súd žalobcovi toto právo na zaplatenie požadovanej sumy, či už z dôvodu ceny alebo vydania bezdôvodného obohatenia priznať. Preto súd bez toho, aby sa zaoberal bližšie okolnosťami alebo dôvodmi (ne) zaplatenia požadovanej sumy (teda tým, či táto alebo iná suma za plnenie žalobcovi uhradená alebo inak vysporiadaná bola), žalobu zamietol.

12. K výhrade žalobcu o tom, že uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovaného je v rozpore s dobrými mravmi súd poukázal na to, že žalobca netvrdil a ani nepreukázal žiadne také konkrétne a vážne skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, žeby uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovaného v danom prípade malo byť v rozpore s dobrými mravmi. Uplatnenie tejto námietky (premlčania) nie je (hmotným) právom vyplývajúcim z občianskoprávneho vzťahu (ktorého výkon by v zmysle ust. § 3 ods. 1 OZ snáď nemal požívať právnu ochranu), ale legálnym a legitímnym procesným inštitútom slúžiacim práve na to, aby neistota v právnych vzťahoch netrvala neprimerane dlho, a aby veriteľ svoje práva uplatnil včas. Žalobca preto mohol a mal vykonať úkony, aby sa jeho právo neoslabilo a na ochranu svojich práv mal zvoliť a riadne včas uplatniť vhodné právne prostriedky. Preto súd prvej inštancie túto námietku nepovažoval za dôvodnú.

13. Pre úplnosť uviedol, že podaná žaloba a jej dôvody sa vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti, ktoré si žalobca zrejme aj uvedomoval, javí aj ako nenáležité, zámerné (účelovo) všeobecné a bližšie neodôvodnené uplatňovanie práva, ktorého okolnosti žalobca v minulosti zrejme zanedbal.

14. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu súd voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

15. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodňoval podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP a tvrdil, že z jeho podania zo dňa 07.12.2015 vyplýva, že účtované plnenie je plnením z roku 2010, pri ktorom deň splatnosti odplaty po dohode nebol určený. Neuplatňuje si odplatu za plnenia realizované v roku 2014. Predmetom uplatneného nároku je dodávka kotla a solárneho zariadenia z roku 2010, ktoré žalovaný doposiaľ užíva. V ďalšom uviedol, že na základe objednávky žalovanému poskytli plnenie, ktoré bolo fakturované predmetnou faktúrou. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav, podľa ktorého nebolo sporným dodanie žalovanému prác vykonaných žalobcom na dome žalovaného v roku 2010 tak, ako to vyplýva zo zápisu o odovzdaní zo dňa 04.11.2010. Súd prvej inštancie konštatuje, že je na žalobcovi, aby preukázal existenciu zmluvy o dielo odôvodňujúcu výšku a čas požadovanej platby, resp. cenu plnenia, ak dielo žalovanému dodal bez dohody, na základe neplatného právneho úkonu alebo z právneho dôvodu, ktorý dodatočne odpadol. Tiež, že nebolo preukázané na základe čoho, teda akej konkrétnej dohody či zmluvy bolo dielo zrealizované. Tvrdí, že bolo vecou žalobcu takúto dohodu (zahŕňajúcu rozsah, cenu a v dojednanom čase úhradu diela) preukázať, čo sa nestalo. Rovnako uvádza, že cena diela bola už v minulosti vysporiadaná inak. Konštatoval tak, že plnenie, resp. všetky práce uvedené v zápise o odovzdaní boli zo strany žalobcu do domu žalovaného poskytnuté bez dohody so žalovaným, resp. na základe neplatnej alebo neúplnej dohody (bez dojednania o cene či spôsobe jej určenia a úhrady). K uvedenému odvolateľ tvrdil, že nárok vyplýva z titulu zmluvy o dielo, preto závery súdu prvej inštancie sú v rozpore so zisteným skutkovým a právnym stavom. Podstatnými právnymi náležitosťami zmluvy o dielo sú dohoda

o predmete zmluvy, dohoda o poskytnutí odmeny za vytvorenie diela a záväzok zhotoviteľa, že vec vykonaná na svoje nebezpečenstvo. Odplatosť je základnou a podstatnou črtou zmluvy o dielo, nie údaj o presnej výške ceny diela, keďže ide o vedľajšie dojednanie. Vytýkal súdu prvej inštancie, že tento nevypočul žalovaného, ktorý je stavebným inžinierom podnikajúcim v stavebníctve, lebo práve jeho výsluchom bolo možné ustáliť, či išlo o občianskoprávny vzťah a objednávatel' bol spotrebiteľom, alebo keďže cena diela mala byť podľa žalovaného údajne vysporiadaná inak, či išlo o obchodnoprávny vzťah dvoch podnikateľských subjektov. Ak žalovaný tvrdil, že v minulosti bola cena diela vysporiadaná „inak“, musela ním byť stanovená či akceptovaná. Následne vzájomnou dohodou táto hodnota by musela, či mala byť potvrdená a museli, či mali sa niekde pohľadávka a dlh stretnúť, prípadne započítať. Inak by cena diela nemohla byť podľa tvrdenia žalovaného vysporiadaná inak a jeho tvrdenie by nemalo žiadnu logiku pre spor. Obrana žalovaného poukazuje na to, že cena diela nemala byť uhradená dňa 04.11.2010 v deň zápisničného odovzdania diela, ale že došlo k akceptácii neskoršej lehoty zaplataenia záväzku žalovaného. Súd nevzal do úvahy to, že výška ceny diela nemusí byť dojednaná pri uzavretí zmluvy, ale môže sa odvíjať od spôsobu vykonania diela, rešpektujúc náklady a úpravy vyžadované samotným objednávatel'om, čo sa aj reálne stalo. Zákon pritom neurčuje pre platnosť takéhoto typu zmluvy o dielo písomnú formu a žalovaný nepoprel uzatvorenie zmluvy o dielo, ktorej výsledok dlhodobo užíva. Odvolateľ tvrdil, že odôvodnenie napadnutého rozsudku má zjavné vnútorné rozpory, v dôsledku čoho sú jeho závery o nedôvodnosti uplatneného nároku nepreskúmateľné. Poukázal na to, že súdne konanie má byť spravodlivé s ohľadom na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV.ÚS/1241/12 zo dňa 13.03.2013. Hodnotenie dôkazov podľa § 191 CSP realizuje súd a toto nesmie byť svojvoľné a neobjektívne. Svojvoľňa je v procese hodnotenia dôkazov nežiaducim prvkom, aj hrubým narušením spravodlivostnej kvality a objektivity súdneho rozhodnutia. Rovnako namietal, že súd prvej inštancie neumožnil riadne vykonanie dokazovania výsluchom žalovaného, teda aká mala byť dohodnutá cena diela podľa žalovaného a ako bola vysporiadaná, ak to tvrdí. Rovnako súd neumožnil zistiť, či žalovaný danú vec vnímal ako spotrebiteľskú, prípadne plnenie prijal ako podnikateľ. Zjavne sa tento vyhýbal osobnej účasti na pojednávaní, kde by bol riadne vypočutý a aby bolo žalobcovi umožnené klásť mu otázky. Rovnako namietal, že súd prvej inštancie vo veci nevydal platobný rozkaz, ale dal na vedomie žalovanému, že návrh v danej veci do podateľne v roku 2014 prijal. Žalovaný sa písomne k návrhu vyjadril skôr, ako mu tento bol súdom daný k dispozícii obvyklým spôsobom. Rovnako súd prvej inštancie doručil písomné vyhotovenie rozsudku v decembri 2019, pritom k vyhláseniu rozsudku došlo na pojednávaní vo februári 2018. Postupom súdu prvej inštancie mu nebolo umožnené riadne zistiť či preukázať, kedy malo dôjsť k zmluvnému plneniu záväzku objednávatel'a zhotoviteľom. V konaní bolo preukázané, že zhotoviteľ si svoj záväzok voči objednávatel'ovi splnil riadne a včas, no odplatu za plnenie nedostal. Tiež nesúhlasil s tým, že súd prvej inštancie o žalobe rozhodol „variantne“, čo spôsobilo neurčitosť a nepreskúmateľnosť rozsudku. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že návrh danej veci bol súdu doručený už dňa 04.01.2013, pritom žaloba bola podaná 30.12.2014. Bez toho, aby sa súd ďalej zaoberal bližšími okolnosťami alebo dôvodmi (ne)zaplataenia požadovanej sumy, akceptoval námietku premlčania, a preto žalobu zamietol. Mal za to, že súd prvej inštancie daným postupom znemožnil sporovej strane riadne realizovať svoje procesné práva aj v štádiu podania opravného prostriedku, keďže jeho písomné vyhotovenie trvalo 22 mesiacov, lebo základ skutkových okolností a najmä z vykonaného dokazovania nevyplynula. K námietke premlčania uviedol, že táto je uplatnená v rozpore s dobrými mravmi. Objednať si plnenie, prijať plnenie, požadovať o odloženie splatnosti ceny diela a následne uviesť, že dielo neprevzal, či že ho vysporiadal inak a v spore sa dovolať premlčania, indikuje správanie v spoločnosti nie bežné či obvyklé a vzhľadom na spôsobom a intenzitu porušenia zmluvnej povinnosti, ide o konanie v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca ako zhotoviteľ diela si nárok uplatnil plne v súlade so vzájomnou dohodou s objednávatel'om - žalovaným, ktorý zneužil inštitút premlčania, aby sa vyhol plneniu svojej zmluvnej povinnosti spočívajúcej v zaplataení ceny diela v sume 17.895,42 eur za predmet plnenia, ktorý dlhodobo užíva bez zaplataenia. V tejto súvislosti poukázal na znenie § 3 OZ. Pokiaľ ide o výkon práva, ktoré účastníkovi dáva priamo právny predpis (dovolanie sa námietky premlčania), prichádza do úvahy aplikácia tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Inštitút premlčania tak, ako to uviedol súd prvej inštancie, prispieva k istote právnych vzťahov. Ak však výkon práva namietat' premlčanie je prostriedkom poškodiť (nezaplatiť cenu diela) inému účastníkovi právneho záväzkového vzťahu (objednávatel'om zhotoviteľa), jedná sa síce o výkon práva formálne súladný so zákonom, avšak ide o zjavné zneužitie daného subjektívneho práva na úkor druhého účastníka zmluvného vzťahu, teda je v rozpore s dobrými mravmi. O inom závere nesvedčí tvrdenie žalovaného o vysporiadaní záväzku. Takéto konanie vykazuje znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka zmluvného záväzkového právneho vzťahu a je potrebné vyvodit' z konkrétnych okolností danej veci, za ktorých žalovaný námietku premlčania uplatnil, záver o nie bežnej, ale výnimočnej intenzite rozporu s dobrými mravmi, preto bolo

v súlade so spravodlivosťou odoprieť žalovanému právo uplatniť námietku premlčania, ktorá sleduje jediný cieľ, a to úmyselne poškodiť zhotoviteľa. Prvoinštančný súd navyše priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, a to pri nedostatočnom a neúplnom zdôvodnení rozhodnutia vo vzťahu k úplnej absencii úvahy o prípadnej vhodnosti či nevhodnosti aplikácie ust. § 257 CSP.

16. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril podaním zo dňa 30.01.2020 tak, že uviedol, že už pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu nebola zvážená dôkazná núdza žalobcu a napriek tomu podaný návrh sa javí byť v rozpore s dobrými mravmi. Podľa názoru žalovaného prvoinštančný súd správne vec právne posúdil, vychádzal z predložených listinných dôkazov a prihliadal aj na vznesenú námietku premlčania. Podané odvolanie považuje za účelové, sledujúce oddialiť platenie náhrady trov konania bez toho, aby odvolanie obsahovalo závažné skutočnosti. Tvrdenie o tom, že vznesená námietka premlčania je v rozpore s dobrými mravmi je až šokujúce. Žaloba bola podaná bez jediného dôkazu nasvedčujúceho tomu, že existovala nejaká zmluva o dielo, alebo aby bolo vydané potvrdenie spotrebiteľovi o tom, že prijal objednávku na dielo alebo iný listinný dôkaz o tom, že bolo dielo dohodnuté, v akom rozsahu, za akú cenu a na čie nebezpečenstvo. Poukázal na § 265 CSP s tým, že je možné platobný rozkaz vydať iba vtedy, ak súd nemá pochybnosti o skutočnostiach tvrdných žalobcom, ktoré vyplývajú z listinných dôkazov. Tvrdenie žalobcu však nevyplývalo z predložených listinných dôkazov. Žalovaný v súlade s dobrými mravmi potvrdil, že žalobca vykonával v jeho rodinnom dome dielo a predložil listinné dôkazy, ktorými disponoval. Od vykonania diela uplynuli viac ako štyri roky, preto on vedel predložiť dôkazy, ktoré ešte nezlikvidoval. Žalovaný však rozporoval rozsah diela, cenu aj jej zaplatenie, ako aj dohodu o odložení splatnosti. Žalobca ani raz počas konania nenavrhol vypočítať strany sporu žiadal to až na pojednávaní, na ktorom bolo zrejmé, že je v dôkaznej núdzi, ako aj z dôvodu vznesenej námietky premlčania žalovaným navrhol vypočítať „len žalovaného“. Tým účelovo chcel predĺžiť konanie. Pritom nebolo zrejmé, k akým skutočnostiam by sa mal žalovaný vyjadriť. Žalovaný doručil prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní písomné prehlásenie, že k odloženiu splatnosti ceny diela medzi žalobcom a žalovaným nedošlo. Žalovaný listinným dôkazom preukázal, že dielo bolo vykonané, ukončené a prevzaté dňa 04.11.2010. Dňom 05.11.2010 žalobca si mohol uplatniť svoje nároky. Až v roku 2014 žalobca vyhotovil faktúru, a to bez dokladu o prevzatí o rozsahu vykonaných prác, bez potvrdenia objednávky spotrebiteľovi. Návrh na vydanie platobného rozkazu žalobca podal na súd až 30.12.2014. Z týchto listín je zrejmé, že išlo o premlčaný nárok tak, ako to zhodnotil aj prvoinštančný súd, a to tak v prípade zaplatenia kúpnej ceny, ako aj v prípade domáhania sa plnenia bez právneho dôvodu. Žalovaný využil svoje právo vzniesť námietku premlčania a je zarážajúce, že výkon tohto zákonného práva žalobca hodnotí ako konanie úmyselné a v rozpore s dobrými mravmi. Obsah odvolania sa javí v rozpore s dobrými mravmi a má charakter až osobného osočovania žalovaného. Námietka premlčania bola preto dôvodná, keď žalobca nepreukázal skutočnosť, že došlo k dohode o odložení splatnosti a nenavrhol vykonanie žiadnych nových dôkazov, preto súd prvej inštancie rozhodol správne. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť v plnom rozsahu a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

17. K replike žalovaného k odvolaniu žalobcu sa žalobca vyjadril tak, že trvá na podanom odvolaní s odkazom na jeho dôvody. K uvedenej duplike žalovaný už nezaujal žiadne stanovisko.

18. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 18.11.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

19. Z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať, nemusí byť pritom daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

20. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vo veci správne rozhodol na základe dôkazov predložených žalobcom. S poukazom na § 387 ods. 2 CSP sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s

odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP. Preto tvrdenie odvolateľa, že napadnutý rozsudok je zmätočný, nie je dôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie až precízne vyhodnotil nárok obširne, keď v konaní zo strany žalobcu neboli preukázané také skutočnosti, o ktoré opieral svoj nárok. Je treba jednoznačne súhlasiť s tvrdením, že žalobca mal nedostatok dôkazov na preukázanie svojich tvrdení. Nie je možné súhlasiť s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať žalobcovi patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ak tento odvolací dôvod žalobca videl v tom, že súd nevyhovел jeho návrhu na odročenie pojednávania a predvolanie a výsluch žalovaného za situácie, keď žalovaný v písomnom vyhlásení zo dňa 19.02.2018, ktoré bolo predložené jeho právnym zástupcom súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 20.02.2018 uviedol, že medzi stranami sporu vo veci „rekonštrukcia kotolne rodinného domu C. XXXX/XX, Q.“ nedošlo k dohode o odložení alebo predĺžení lehoty splatnosti za uvedené dielo bolo by neehospodárne a nadbytočné odročovať pojednávanie iba za účelom výsluchu žalovaného. Žalobca predsa nemôže preukazovať svoj nárok výsluchom žalovaného. Ani tvrdenie žalobcu, že žalovaný sa vyhýba súdnemu konaniu nie je možné vziať do úvahy, nakoľko na pojednávaní vytýčenom súdom prvej inštancie nebol prítomný ani žalobca. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje tú stranu sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. V zmysle ust. § 150 ods. 1 CSP strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Pritom schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť a svoje tvrdenia preukázať, má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 Základných princípov CSP). Sporové konanie sa pritom riadi zásadou formálnej pravdy. Súd však nemôže nahrádzať procesnú aktivitu strán a ich povinnosť tvrdiť a preukázať svoje tvrdenia. Žalobca v tomto smere svoju dôkaznú povinnosť náležite nezrealizoval. Aj odvolací súd má za to, že prípadným výsluchom žalovaného by sa dôkazná povinnosť žalobcu nemohla naplniť. Ťažko by bolo možné od žalovaného požadovať, aby svojou výpoveďou nahradil dôkazy, ktoré žalobca vo veci nevedel predložiť. Uvedené je možné jednoznačne potvrdiť aj vzhľadom na to, že žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, ktorú súd prvej inštancie správne vyhodnotil. Námietku premlčania je nutné vyhodnotiť ako hmotnoprávnu námietku, ktorá spôsobila oslabenie práva protistrany v zmysle § 152 CSP.

21. K ďalšiemu tvrdeniu odvolateľa, že žalovaný sa k návrhu v danej veci vyjadril pred dorúčením mu návrhu odvolací súd uvádza, že zo spisu vyplýva, že právny zástupca žalobcu podaním zo dňa 27.11.2014 vyzval žalovaného na posledný pokus o mimosúdny zmier, v ktorom sa uvádza, že márnym uplynutím lehoty do 10. decembra 2014 bude vec riešená cestou príslušného súdu. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že dňa 28.01.2015 právna zástupkyňa žalovaného nazrela do súdneho spisu a zároveň predložila do spisu plnomocenstvo. Je teda len logické, že ak žalovaný žiadanú pohľadávku žalobcovi v lehote do 10.12.2014 neuhradil, oprávnené zisťoval na súde, či bola proti nemu podaná žaloba. Rovnako za nedôvodnú je nutné vyhodnotiť aj odvoláciu námietku týkajúcu sa toho, že súd prvej inštancie vo veci nevydal platobný rozkaz. Ust. § 265 ods. 1 CSP iba dáva možnosť súdu rozhodnúť aj platobným rozkazom, avšak takúto povinnosť súd nemá. Platobným rozkazom je možné rozhodnúť iba vtedy, ak súd nemá pochybností o skutočnostiach tvrdených v žalobe, a to najmä, ak tieto vyplývajú z listinných dôkazov. V danej veci žalobca predložil iba faktúru, krycí list čerpania, súpis vykonaných prác, teda iba dôkazy produkované žalobcom.

22. Žalobca v odvolaní uvádza, že žalovanému poskytol plnenie na základe objednávky, ale v konaní nepreukázal existenciu tejto objednávky ani to, aby ak objednávka nebola vyhotovená písomne a dielo nemohlo byť vykonané na počkanie, aby žalovanému vydal písomné potvrdenie o prevzatí objednávky. Odvolací súd poukazuje na ust. § 632 Občiansky zákonník (ďalej len OZ), podľa ktorého, ak nedôjde k zhotoveniu diela na počkanie, zhotoviteľ je povinný vydať objednávateľovi písomné potvrdenie o prevzatí objednávky. Potvrdenie musí obsahovať označenie predmetu diela a ďalej jeho rozsah, akosť, cenu za vykonanie diela a čas jeho zhotovenia. Ak by si teda žalobca splnil svoju povinnosť a vydal objednávateľovi písomné potvrdenie o prevzatí objednávky s obsahom v zmysle § 632 OZ, jeho dôkazná povinnosť by sa výrazne zlepšila v jeho prospech. Pritom je správne jeho tvrdenie v odvolaní, že pre uzavretie zmluvy o dielo zákon nevyžaduje písomné uzavretie takejto zmluvy. Ak však ide o zhotovenie diela nie na počkanie, zákon ukladá zhotoviteľovi povinnosť vydať objednávateľovi písomné potvrdenie

o prevzatí objednávky. Nie je to síce uzavretím zmluvy v písomnej podobe, ale iba osvedčuje prijatie objednávky a skutočnosti, ktoré má písomné potvrdenie obsahovať. Takéto potvrdenie slúži v prípade pochybnosti o obsahu dojednania ako dôkazné bremeno v prospech zhotoviteľa diela. Keďže žalobca ani takéto písomné potvrdenie o prevzatí objednávky súdu počas konania nepredložil, dôkazné bremeno o obsahu dojednania náležite nenaplnil. Teda jednoznačným účelom písomného potvrdenia je umožniť preukázanie, čo bolo obsahom zmluvy. Ani uvedené skutočnosti nebolo možné odstrániť iba výsluchom žalovaného.

23. K tvrdeniu odvolateľa, že súd neumožnil výsluchom žalovaného preukázať, aká mala byť dohodnutá cena diela je potrebné poukázať na § 631 OZ, v zmysle ktorého zmluvou o diela zaväzuje sa objednávateľovi ten, komu bolo dielo zadané (zhotoviteľ diela), že ho za dojednanú cenu vykoná na svoje nebezpečenstvo. Závazok objednávateľa na zaplatenie ceny je teda podstatnou náležitosťou zmluvy o dielo (viď rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Odo/543/2003).

24. Z ust. § 634 ods. 1, 2 prvá veta OZ vyplýva, že ak nie je výška ceny dojednaná zmluvou alebo ustanovená osobitnými predpismi, treba poskytnúť primeranú cenu. Ak nie je dohodnuté inak, platí sa cena až po skončení diela. Z uvedeného vyplýva, že ak cena nie je dohodnutá a ani nie je upravená osobitnými predpismi, cenou je primeraná cena. Aj keď zákon *expressis verbis* nestanovuje, čo treba považovať za primeranú cenu, je ňou obvyklá v danom mieste a čase poskytovaná cena porovnateľného diela. Podľa ods. 2 vyššie cit. § 634 OZ platí sa cena až po skončení diela.

25. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca „dielo“ odovzdal 04.11.2010. V konaní však žalobca nepreukázal, aby existovala nejaká dohoda o konkrétnom čase úhrady ceny diela, resp. o neskoršej úhrade ceny diela. Preto správne súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/197/2009, tiež R 91/2004, aj rozhodnutie ČR R 104/2011, v zmysle ktorých, ak čas plnenia dlhu (záväzku) nebol účastníkmi dohodnutý, začiatok plynutia premlčacej doby nastáva nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu zo zmluvy. Ak teda dielo malo byť vykonané a odovzdané 04.11.2010, nasledujúci deň 05.11.2010 mohol žalobca žiadať v trojročnej premlčacej dobe plnenie dlhu. Táto lehota uplynula 05.11.2013. Aj v prípade bezdôvodného obohatenia tak dvojročná subjektívna, ako aj trojročná objektívna lehota by uplynula rovnako ako všeobecná trojročná lehota, t.j. najneskôr 04.11.2013. Keďže žaloba bola podaná 30.12.2014, bola podaná po uvedenej lehote. Správne preto súd prvej inštancie v dôsledku námietky premlčania vznesenej žalovaným žalobu zamietol.

26. Ak odvolateľ v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie svoj rozsudok odôvodnil „variantne“, odvolací súd k tomu uvádza, že to iba z dôvodu, že komplexne vyhodnotil uplatnený nárok žalobcu, keďže žalobca existenciu platnej dohody o dielo medzi zmluvnými stranami nepreukázal. Je síce potrebné súhlasiť s odvolateľom, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku v bode 49 uviedol nesprávny dátum podania žaloby v predmetnej veci 04.01.2013, no z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žaloba bola súdu prvej inštancie doručená dňa 30.12.2014. Súd prvej inštancie sa uvedením nesprávneho dátumu dopustil písárskej chyby, avšak táto nemala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Pri počítaní lehoty premlčania vychádzal z doručenia žaloby dňa 30.12.2014 a túto lehotu správne ustálil..

27. Aj keď odvolateľ poukazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v bode 30, že súd správne posúdil, že ide o vec uplatnenú z titulu zmluvy o dielo, odvolací súd uvádza, že v uvedenom bode, súd prvej inštancie iba cituje ust. § 631 OZ, v ďalšom texte však konštatuje, že nebolo preukázané platné uzavretie zmluvy o dielo.

28. Odvolateľ vo svojom odvolaní výrazne apeloval na to, že aplikácia uplatneného práva žalovaného na premlčanie nároku je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka, k čomu odvolací súd uvádza, že takúto námietku žalobca uplatnil už v konaní pred súdom prvej inštancie. Prvoinštančný súd ju vyhodnotil tak, že je nedôvodná. Odvolací súd sa stotožňuje s jeho záverom a ešte uvádza, že ust. § 3 OZ je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, že tomu tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Pokiaľ ide o výkon práva, ktoré strane sporu dáva priamo právny predpis, prichádza do úvahy aplikácia tohto ustanovenia len vo výnimočných prípadoch. Dobrým mravom zásadne neodporuje, ak namieta niekto premlčanie práva uplatňovaného voči nemu, nakoľko inštitút premlčania prispievajúci k istote v právnych vzťahoch je inštitútom zákonným, a teda použiteľným vo vzťahu k akémukoľvek právu, ktoré sa podľa zákona premlčuje. Ak by výkon práva namietať premlčanie uplatneného nároku bol len

prostriedkom umožňujúcim poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnu normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúceho by bolo bez významu, jednalo by sa tak síce o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak išlo by o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva (označované rovnako ako šikana) na úkor druhého účastníka, a teda o výkon v rozpore s dobrými mravmi. O konanie vykazujúce znaky priameho úmyslu poškodiť druhého účastníka by však nebolo možné uvažovať z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatneného nároku vyvodzovaný, ale len z konkrétnych okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená. Tieto okolnosti by pritom museli byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania (viď uznesenie NS ČR z 31. augusta 2004, sp. zn. 25Cdo/2648/2003). Podľa judikatúry ústavného súdu uplatnenie námietky premlčania je vo všeobecnosti potrebné považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi, na druhej strane však nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi však môže byť len taký výkon práva účastníkov v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprímerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby (viď rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 176/2011 a IV. ÚS 542/2013). Odvolací súd ešte dodáva, že žalobca v konaní netvrdil žiadne ani objektívne, ani subjektívne dôvody, pre ktoré žalobu nepodal včas, teda v rámci plynutia premlčacej lehoty.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené, preto odvolací súd tak, ako aj prvoinštančný súd námietku odvolateľa týkajúcu sa uplatnenia námietky premlčania zo strany žalovaného nepovažoval za rozpornú s dobrými mravmi. Preto ani túto odvoláciu námietku nebolo možné posúdiť ako dôvodnú.

30. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Jeho odôvodnenie v žiadnom prípade nie je možné považovať za zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, ba naopak, súd prvej inštancie dostatočným spôsobom formuloval svoje myšlienkové pochody a správne aplikoval príslušnú právnu normu na posúdenie nároku žalobcu.

31. Keďže v odvolaní je namietané nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

32. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-111; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92 Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-1: uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daných v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

33. Skutočnosť, že žalobca sa s právnym názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje, nemôže samo o sebe viesť k záveru o zjavnej nedôvodnosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Pritom o svojvôli pri výklade aplikácii zákonných predpisov súdom prvej inštancie by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a

význam. Podľa názoru odvolacieho súdu právny výklad, zrealizovaný v prejednávanej veci súdom prvej inštancie takéto nedostatky nevykazuje, preto odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné.

34. Pod odňatím možnosť konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 365 písm. b) CSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal strane sporu jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva strany sporu na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V prejednávanej veci však takýto postup súdu prvej inštancie zistený nebol. Preto nie je dôvodnou ani odvolacia námietka, týkajúca sa tvrdeného odňatia možnosti žalobcu konať pred súdom.

35. Vo vzťahu k námietkam uplatneným odvolateľom čo do výroku o trovách konania odvolací súd uvádza, že aj tento výrok považuje za vecne správny. Súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP pri zhodnotení pomeru úspechu vo veci, podľa ktorého žalovaný bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu priznal voči neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Ak žalobca v odvolaní namietal aj výrok o trovách konania s poukazom na aplikáciu ust. § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, odvolací súd uvádza, že v priebehu prvoinštančného konania žalobca netvrdil na jeho strane žiadne také dôvody, ktoré by umožňovali aplikáciu uvedeného ustanovenia pri rozhodovaní o trovách konania. Ust. § 257 CSP nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane sporu; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán sporu a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. V danom prípade bol úspešnému žalovanému súdom prvej inštancie priznaný nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v rozsahu 100 %. Aj podľa názoru odvolacieho súdu preto takéto rozhodnutie zodpovedá danej veci a príslušným právnym predpisom. Odvolanie teda nebolo dôvodné ani čo do výroku o trovách konania.

36. K námietke, že rozsudok súdu prvej inštancie bol neskoro doručený stranám sporu odvolací súd dodáva, že v spise na č. I. 71A je súhlas predsedu súdu o predĺžení lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku. Sudca síce rozsudok písomne vyhotovil až po lehote uvedenej v súlade o predĺžení lehoty, čo však v danej veci nemohlo byť zohľadnené pri prejednávaní odvolania.

37. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, a to aj spolu s výrokom o trovách konania, postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému bol voči v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).